

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ VERTINIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2001 m. birželio 28 d. Nr.1055
Vilnius

1. T v i r t i n u Mokslo ir studijų institucijų vertinimo taisykles (pridedama).
2. L a i k a u netekusiu galios švietimo ir mokslo ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. 1523 “Dėl mokslo ir studijų institucijų vertinimo taisyklių patvirtinimo”.

L. E. ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO PAREIGAS

ALGIRDAS MONKEVIČIUS

PATVIRTINTA
švietimo ir mokslo ministro
2001 m. birželio 28 d. įsakymu
Nr. 1055

MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ VERTINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Mokslo ir studijų institucijų vertinimo taisyklės (toliau - taisyklės) reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybinių bei nevalstybinių mokslo ir studijų institucijų (toliau - mokslo ir studijų institucijos) veiklos, studijų programų kokybės, mokslinių tyrimų ir mokslo taikomosios veiklos kokybės vertinimą bei bendrąją kvalifikacinį mokslo ir studijų institucijų veiklos vertinimą, kuri organizuoja ir atlieka Studijų kokybės vertinimo centras (toliau - Centras).

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba Švietimo ir mokslo ministerija (toliau - Ministerija) gali inicijuoti mokslo ir studijų institucijų veiklos kokybės vertinimą, pavesdama jį atlikti sudarytoms specialioms ekspertų grupėms arba Centrai ir nurodydama konkrečius vertinimo tikslus bei vertinimo tvarką.

3. Svarbiausia vertinimo paskirtis - skatinti mokslo ir studijų institucijas, jų padalinius bei visus mokslininkus aiškiai suvokti Lietuvos poreikius, institucijos paskirtį, tikslus bei uždavinius, padėti institucijai atskleisti jos veiklos stipriąsias ir silpnąsias vietas, padėti jai dirbti geriau ir efektyviau.

Vertinimu siekiama nustatyti, ar mokslo ir studijų institucija atitinka kvalifikacinius reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei Ministerijos patvirtintuose teisės aktuose.

Vertinimas turi teikti informacijos apie mokslo ir studijų institucijų veiklos efektyvumą ir lygį (lyginant su tarptautiniu lygiu), apie rekomenduotinas valstybės priemones mokslo ir studijų sistemai tobulinti, apie visų aukštųjų mokyklų teikiamų studijų programų kokybę.

4. Vertinimas susideda iš dviejų dalių - mokslo ir studijų institucijų vidinio vertinimo (savianalizės) ir išorinio vertinimo, kuri atlieka ekspertų grupės, sudarytos šių taisyklių nustatyta tvarka.

5. Vidinis vertinimas yra pagrindinė bet kurio vertinimo dalis. Vertindama savo veiklą, institucija suformuluoja savo tikslus ir uždavinius, savo veiklą išanalizuoja visokeriopais požiūriais, atskleidžia savo veiklos problemas ir numato jų sprendimo kelius.

Vidinio vertinimo tvarką nustato mokslo ir studijų institucijos senatas (taryba arba akademinė taryba). Institucijos vadovas (arba senatas) paskiria darbuotojus, kurie nuolat atsako už institucijos veiklos kokybės vertinimą. Mokslo ir studijų institucija save vertina reguliariai, senato (tarybos arba akademinės tarybos) nustatytais laikotarpiais. Būtina save įvertinti prieš kiekvieną išorinį vertinimą.

6. Išorinį vertinimą organizuoja Centras vadovaudamasis perspektyviniais (kelerių metų) ir metiniais išorinio vertinimo planais. Perspektyviniuose planuose nustatoma, kurios studijų ir mokslo kryptys bus vertinamos atitinkamais metais, metiniuose - kurios studijų programos, institucijos bei jų padaliniai bus vertinami einamaisiais metais (nurodant metų ketvirtį). Šių planų projektus rengia Centras, išnagrinėjęs

Lietuvos universitetų rektorių konferencijų, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos, Valstybinių mokslo institutų direktorių konferencijos ir Lietuvos mokslo tarybos nuomones. Perspektyvinius ir metinius išorinio vertinimo planus tvirtina švietimo ir mokslo ministras (toliau - ministras).

Apie bet kurio planinio išorinio vertinimo pradžios laiką (terminą, iki kurio reikia pateikti centrui savianalizės ataskaitą) mokslo ir studijų institucijai turi būti pranešta ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki išorinio vertinimo pradžios.

7. Mokslo ir studijų institucijų mokslinės veiklos, studijų programų kokybės vertinimo procesą koordinuoja, vertinimo išvadas apibendrina Ministerijos sudaryta Mokslo ir studijų institucijų veiklos vertinimo ekspertų taryba (toliau - Ekspertų taryba), veikianti pagal reglamentą, patvirtintą Mokslo ir studijų departamento prie Švietimo ir mokslo ministerijos (toliau - Departamentas).

8. Išorinis vertinimas yra trejopas:

- a) studijų programų vertinimas (per aštuonerių metų laikotarpį įvertinant visas studijų kryptis);
- b) mokslinių tyrimų ir mokslo taikomosios veiklos vertinimas (per aštuonerių metų laikotarpį įvertinant visas mokslo kryptis);
- c) kvalifikacinis mokslo ir studijų institucijų vertinimas (per aštuonerių metų laikotarpį įvertinant visas mokslo ir studijų institucijas).

9. Jeigu kurio nors įvertinto objekto (studijų programos, mokslinių tyrimų bei mokslo taikomosios veiklos arba visos mokslo ir studijų institucijos) kokybė pripažįstama nepatenkinama, o atitinkamos valstybės institucijos ar įstaigos arba steigėjas nepriima sprendimo objekto veiklą sustabdyti, Centras po vienerių ar dvejų metų organizuoja pakartotinį išorinį šio objekto vertinimą.

10. Išorinio vertinimo etapai yra šie:

- a) ekspertų atliekama mokslo ir studijų institucijų vidinio vertinimo analizė;
- b) ekspertų susipažinimas su vertinamuoju objektu pačioje įstaigoje;
- c) ekspertų išvadų formulavimas ir jų aptarimas su mokslo ir studijų institucijos atstovais;
- d) išorinio vertinimo išvadų įteikimas vertinamajai mokslo ir studijų institucijai ir Centrui;
- e) išvadų (jei reikia, apibendrintų Ekspertų tarybos) įteikimas Departamentui;
- f) išvadų santraukų viešas skelbimas Centro informaciniame leidinyje.

11. Mokslo ir studijų institucija, gavusi išorinio vertinimo išvadas, jas išnagrinėja ir ne vėliau kaip per tris mėnesius sudaro savo veiksmų programą pagal ekspertų rekomendacijas. Ši programa pateikiama Centrui ir Departamentui.

12. Centras kiekvienų metų vasario mėnesį pateikia Departamentui ataskaitą apie išorinį mokslo ir studijų institucijų vertinimą per praėjusius kalendorinius metus.

II. EKSPERTŲ GRUPIŲ SUDARYMAS

13. Centrui ekspertus pasiūlo:

- a) mokslo ir studijų institucijos, Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos mokslų akademija;
- b) profesinės draugijos (pvz., gydytojų sąjunga, inžinierių sąjunga, mokslininkų sąjunga, aukštųjų mokyklų studentų atstovybių sąjungos), kūrybinės organizacijos;
- c) studijomis ar moksliniais tyrimais suinteresuotos ministerijos bei kitos valstybės institucijos ir įstaigos;
- d) mokslininkai, kiti vertinimo patirties turintys ekspertai.

14. Centrui siūlomi ekspertai turi tenkinti šiuos reikalavimus:

a) siūlomų mokslininkų mokslinė ir pedagoginė veikla per pastaruosius penkerius metus turi būti aktyvi ir rezultatyvi, t.y. jie per pastaruosius penkerius metus turi būti paskelbę pakankamą skaičių (atitinkantį minimalius kvalifikacinius dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimus) mokslinių straipsnių recenzuojamuose mokslo leidiniuose, įrašytuose į Mokslinės informacijos instituto (Institute of Scientific Information) sąrašą bei Departamento patvirtintą sąrašą;

b) siūlomi kiti ekspertai turi būti susipažinę su Lietuvos mokslo bei studijų problemomis ir su atitinkamos krypties užsienio patirtimi.

Siūlant ekspertus turi būti atsižvelgiama ne tik į dalykinę kompetenciją, ekspertinio darbo patirtį, bet ir į asmens savybes - principingumą, geranoriškumą, gebėjimą objektyviai vertinti, siekimą įgyvendinti progresyvias idėjas.

15. Centras organizuoja seminarus, kuriuose ekspertai ir įstaigų darbuotojai, atsakingi už vidinį mokslo ir studijų institucijų vertinimą, supažindinami su vertinimo tikslais, uždaviniais bei metodika, su kitų šalių vertinimo praktika.

16. Kiekvienam išoriniam vertinimui Centras formuoja ekspertų grupę ar kelias grupes, sudaromas iš pasiūlytų bei specialiai tam konkrečiam vertinimui parinktų asmenų.

Centras gali pasitelkti ir ekspertus iš užsienio, kurie dirba kartu su Lietuvos ekspertais arba sudaro atskiras grupes.

Į ekspertų grupes gali būti įtraukiami ne tik vertinamosios mokslo ar studijų krypties, bet ir kitų krypčių (sričių) mokslininkai.

17. Visos mokslo ar studijų krypties vertinimui ekspertų grupė sudaroma iš ne mažiau kaip 3 asmenų, kvalifikaciniam mokslo ir studijų institucijų vertinimui - iš ne mažiau kaip 5 asmenų.

18. Vieną iš ekspertų grupės narių Centras skiria grupės vadovu. Ekspertų grupės vadovas paskirsto ekspertams darbo funkcijas, organizuoja vertinimo darbą, nustato ekspertų atlikto darbo apimtį, atsako už išvadų bei rekomendacijų tinkamą pateikimą laiku.

19. Sudarydamas ekspertų grupes, Centras turi laikytis šių principų:

19.1. visi ekspertai turi būti kompetentingi vertinti mokslo ir studijų institucijų veiklą pagal numatomą vertinimo užduotį;

19.2. ekspertų grupė sudaroma iš skirtingų institucijų atstovų, turinčių mokslinės, pedagoginės bei ekspertinės veiklos patirtį;

19.3. daugiau kaip pusė ekspertų grupėje turi būti iš mokslo ir studijų institucijų;

19.4. turi būti nustatomas ekspertų interesų santykis su vertinamuoju objektu ir stengiamasi kiek įmanoma sumažinti galimą ekspertų ir ekspertizės interesų nesuderinamumą, turi būti užtikrinamas ekspertų grupės vadovo nešališkumas.

20. Vertinamosios mokslo ir studijų institucijos gali Centrai iš anksto pasiūlyti kandidatus į ekspertų grupę, argumentuodamos jų tinkamumą. Centras supažindina su numatoma ekspertų grupės sudėtimi visas vertinamąsias institucijas. Šios gali argumentuotai siūlyti išbraukti nepriimtinius ekspertus iš ekspertų grupių.

21. Ekspertų darbą apmoka Centras pagal sudarytas autorines sutartis iš tam skirtų valstybės biudžeto ir kitų lėšų.

III. STUDIJŲ PROGRAMŲ VERTINIMAS

22. Pagal šias taisykles vertinamos visos nuosekliųjų (universitetinių ir neuniversitetinių) studijų programos. Vertinamos studijų programos sąvoka apima ne tik programos aprašymą, bet ir jos realizavimą ar galimybę ją realizuoti (naujai siūlomų programų atveju) aukštojoje mokykloje.

23. Studijų programos išorinis (ekspertinis) vertinimas gali būti išsamusis arba dalinis. Metiniuose vertinimo planuose nurodoma, kuris iš šių vertinimo būdų taikytinas. Prieš numatytą išorinį išsamųjį vertinimą turi būti atliekamas ir vidinis išsamus vertinimas.

24. Dalinio studijų programos vertinimo uždavinys yra nustatyti, ar programa tenkina Nuosekliųjų studijų programų nuostatų, patvirtintų ministro įsakymu, reikalavimus. Tokio vertinimo metu vertinamų dalykų (klausimų) sąrašas pateiktas šių taisyklių 1 priede. Dalinio išorinio vertinimo metu ekspertai nagrinėja tik aukštosios mokyklos pateiktą vidinio vertinimo medžiagą ir pagal ją formuluoja savo kritines pastabas bei išvadas.

25. Tuo atveju, jei dalinio vertinimo metu ekspertai pažymi, kad veikianti studijų programa tenkina ne visus nustatytus reikalavimus, po vienerių metų Centras turi organizuoti šios studijų programos išsamųjį vertinimą.

26. Išsamiojo studijų programos vertinimo papildomas uždavinys yra atskleisti stipriąsias ir silpnąsias programos vietas, programos realizavimo trūkumus, jų priežastis, pateikti viešą išvadą apie programos kokybę, rekomenduoti būdus, kaip ją pagerinti. Tokio vertinimo metu vertinamų dalykų (klausimų) sąrašas pateiktas šių taisyklių 2 priede. Būtinai išsamiojo vertinimo etapai yra ekspertų vizitas į aukštąją mokyklą ir išvadų aptarimas su studijų programos vadovais.

27. Išsamiojo vertinimo metu įvertinama ir dėstytojų, realizuojančių studijų programą, mokslinė veikla. Ji vertinama šių taisyklių 35 punkte nustatytais požūriais. Įvertinama ir dėstančių profesinius dalykus pedagogų profesinė patirtis bei dėstančiųjų meno dalykus meninė veikla.

28. Naujų siūlomų studijų programų vertinimo metu nustatoma, ar siūloma nauja studijų programa yra reikalinga ir ar ją siūlanti aukštoji mokykla yra pajėgi programą sėkmingai realizuoti. Teikdama naują studijų programą, aukštoji mokykla turi pateikti visas tos krypties studijų programas, veikiančias toje aukštojoje mokykloje. Naujų studijų programų aprašai priimami ir vertinimo išvados aukštosioms

mokykloms pateikiamos Centro nustatyta tvarka. Papildomai vertinamų dalykų (klausimų) sąrašas pateiktas šių taisyklių 3 priede. Sprendimą įregistruoti teigiamai įvertintą naują studijų programą priima ministerija

29. Vertinant studijų programas, kurios teikia profesinę kvalifikaciją, nustatoma, ar programa tenkina tai profesijai keliamus reikalavimus. Jeigu vertinama neuniversitetinių studijų programa, nustatoma, kiek ji tenkina atitinkamų profesinio rengimo standartų reikalavimus.

IV. MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR MOKSLO TAIKOMOSIOS VEIKLOS VERTINIMAS

30. Pagal šias taisykles vertinama mokslo ir studijų institucijų moksliniai tyrimai bei mokslo taikomoji veikla kurioje nors mokslo kryptyje (atskirais atvejais - mokslo srityje).

31. Vertinamas mokslinių tyrimų ir mokslo taikomosios veiklos per nustatytą laikotarpį produktyvumas, reikšmingumas ir perspektyvumas.

32. Vertinant mokslinių tyrimų produktyvumą, remiamasi rodikliais, nurodytais šių taisyklių 4 priede, o mokslo taikomosios veiklos produktyvumą - 5 priede. Taip pat atsižvelgiama į papildomus rodiklius, nurodytus šių taisyklių 6 priede.

Mokslinės veiklos produktyvumas turi būti vertinamas ne tik pagal kiekybinius rodiklius, bet ir pagal kokybinius mokslinės produkcijos parametrus.

Kai vertinamoje mokslo ir studijų institucijoje ar jos padalinyje mokslininkų produktyvumas netolygus, be vidutinių produktyvumo rodiklių vertinimo, turi būti nustatomos ir produktyviausios bei mažiausiai produktyvios mokslininkų grupės.

33. Mokslinių tyrimų ir mokslo taikomosios veiklos reikšmingumas vertinamas dviem požiūriais:

- a) reikšmingumas mokslo kryptims;
- b) reikšmingumas Lietuvos mokslui, kultūrai ir ūkiui.

Vertinimo metu nustatomi reikšmingiausi tyrimų rezultatai (reikšmingiausios publikacijos, naudingiausi pritaikymai ir pan.), jų reikšmingumas argumentuojamas.

34. Mokslinių tyrimų ir mokslo taikomosios veiklos perspektyvumas vertinamas trimis požiūriais:

- a) kiek šiuolaikiški yra moksliniai tyrimai (taikomos teorijos, metodika, įranga);
- b) kiek institucijoje ar jos padalinyje yra patyrusių mokslininkų, pajėgių atlikti visus (teorinius, eksperimentinius) tyrimo darbus, kaip tobulinama savo mokslinė kvalifikacija, kaip nuosekliai rengiama mokslininkų pamaina;
- c) kiek pakankamas yra vykdomų tyrimų bei taikomosios veiklos poreikis (Lietuvoje, pasaulyje), kiek šie tyrimai gali būti konkurentabilūs mokslo rinkoje, kiek dalyvaujama tarptautiniuose projektuose, kiek iš ko gaunama užsakymų.

Ekspertai turi pasiūlyti, kaip pakoreguoti tematiką, kad tyrimai būtų labiau perspektyvūs. Tiek vidinio, tiek išorinio vertinimo metu reikia atskleisti, kokias kitas Lietuvai svarbias problemas šie mokslininkai būtų pajėgūs spręsti, jeigu turėtų valstybės ar kitokią paramą.

35. Kai vertinama aukštosios mokyklos fakultete, katedroje ar kitame padalinyje vykdoma mokslinė veikla, vertinamos ir jos sąsajos su teikiamomis studijų programomis šiais požiūriais:

- a) kiek mokslinė veikla užtikrina atitinkamų dalykų dėstyto lygį;
- b) kiek mokslinė veikla susieta su doktorantūros studijomis;
- c) kiek į tyrimus įtraukiami studentai, kiek lavinami jų mokslinės veiklos įgūdžiai.

36. Kai vertinama mokslo instituto ar mokslo laboratorijos veikla, nustatomas mokslininkų dalyvavimas studijų procese.

37. Po kiekvieno vertinimo Centras savo informaciniame leidinyje paskelbia mokslinių tyrimų bei mokslo taikomosios veiklos produktyvumo rodiklius, paimtus iš mokslo ir studijų institucijų vidinio vertinimo (savianalizės) ataskaitų ir patikslintus pagal išorinio vertinimo duomenis.

V. KVALIFIKACINIS MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ VERTINIMAS

38. Pagal šias taisykles atliekamas kvalifikacinis mokslo ir studijų institucijų vertinimas apima visus akademinis institucijos padalinius, visų jos akademinų (studijų ir mokslo) veiklos barų darną. Tiek vidinio, tiek išorinio visos mokslo ir studijų institucijos vertinimo metu pasinaudojama jau anksčiau atlikto studijų programų ir įvairių kryptių mokslinių tyrimų bei mokslo taikomosios veiklos vertinimo išvadomis, šios išvados apibendrinamos ir gilinamos į strateginius dalykus. Tik tuo atveju, kai institucija nedidelė ir jos veikla nėra daugiašakė, bendrasis kvalifikacinis mokslo ir studijų institucijos vertinimas gali sutapti su institucijos mokslinės veiklos ar studijų programų vertinimu.

39. Bendrojo kvalifikacinio mokslo ir studijų institucijų vertinimo metu nustatoma:

a) kaip mokslo ir studijų institucija tenkina kvalifikacinius reikalavimus, kiek jos pačios sau keliamos užduotys ir pagrindinė veikla (moksliniai tyrimai, mokslo taikomoji veikla, studijų programos, aukštosios menų mokykloms - ir meninė veikla) atitinka institucijos steigimo dokumentuose bei statute (įstatuose, nuostatuose) ir kituose norminiuose aktuose nustatytas veiklos kryptis, kiek ji tenkina valstybės ir visuomenės reikmes;

b) kaip mokslo ir studijų institucija vykdo savo užduotis, kokios yra nesėkmių priežastys, su kokiais gerais institucijos veiklos elementais verta supažindinti kitas mokslo institucijas;

c) kaip mokslo ir studijų institucija rūpinasi savo veiklos kokybe, kiek efektyvi jos turima kokybės palaikymo sistema, kaip institucija atsižvelgė į buvusių išorinių vertinimų išvadas bei rekomendacijas;

d) kaip mokslo ir studijų institucija rūpinasi savo veiklos perspektyva (mokslininkų bei pedagogų kvalifikacija ir jų atestavimu, materialiaja baze, tarptautiniu bendradarbiavimu, veiklos konkurentabilumu).

40. Remiantis bendrojo kvalifikacinio vertinimo išvadomis gali būti keičiami bei tikslinami teisės aktai, reglamentuojantys mokslo ir studijų institucijos veiklą.

VI. VERTINIMO IŠVADOS

41. Ekspertų grupė, baigusi išorinį vertinimą, parengia vertinimo išvadas.

42. Ekspertų vertinimo išvadų būtinos dalys yra šios:

42.1. trumpas vertinimo eigos aprašymas;

42.2. vertinamojo objekto (studijų programos, mokslinių tyrimų bei mokslo taikomosios veiklos arba visos mokslo ir studijų institucijos) tikslų ir uždavinių vertinimas;

42.3. pagrindiniai kiekybiniai vertinamojo objekto rodikliai (su trumpais komentarais);

42.4. objekto kokybės vertinimas;

42.5. pastarojo metodo pastangų gerinti objekto kokybę vertinimas;

42.6. rekomendacijos vertinamajai mokslo ir studijų institucijai;

42.7. rekomendacijos valstybės institucijoms ir įstaigoms;

42.8. apibendrinamasis objekto kokybės įvertinimas.

43. Ekspertų išvados rašomos laikantis tvarkos, nurodomos Centro užduotyje. Visos išvados turi būti aiškiai argumentuotos, pagrįstos faktais, kiekybiniais bei kokybiniais rodikliais, jų kitimo per vertinamąjį laikotarpį analize.

Vertinant mokslo ir studijų institucijos veiklą, esamoji padėtis lyginama su pokyčiais per kelerius pastaruosius metus (pagal institucijos pateiktą reguliaraus vidinio vertinimo medžiagą), su ankstesnių išorinių vertinimų (jeigu jie buvo) išvadomis bei rekomendacijomis, su pačios institucijos sudarytomis (po vertinimų) veiksmų programomis.

Ekspertų rekomendacijos mokslo ir studijų institucijai yra siejamos su prieš tai parengtomis išvadomis, jomis siekiama padėti institucijai tobulinti vertinamąjį objektą. Jeigu išvadomis rekomenduojama, kad kurią nors veiklą geriau būtų susiaurinti, apriboti ar net visai nutraukti, būtina pasiūlyti, kaip panaudoti esamą materialųjį ir intelektualųjį potencialą. Vienas iš rekomendacijų tikslų - inicijuoti pačios institucijos, ypač jos vadovų, veiksmus trūkumų priežastims išaiškinti ir pašalinti.

Ekspertų rekomendacijos valstybės institucijoms ir įstaigoms visų pirma orientuojamos į konkrečias priemones ir veiksmus, kuriais galima institucijai padėti gerinti veiklą. Atkreipiamas valstybės institucijų ir įstaigų dėmesys į mokslo ir studijų institucijų veiklos reglamentavimo, įstatyminės bazės trūkumus.

44. Apibendrinamasis objekto kokybės įvertinimas išreiškiamas vienu iš keturių pažymių:

4 - taip įvertinami tikrai tarptautinio kokybės lygio objektai;

3 - taip įvertinami geros kokybės objektai, kai institucija savo veiklą orientuoja į tarptautinį lygį;

2 - taip įvertinami objektai, kurie tenkina visus arba beveik visus kvalifikacinius reikalavimus, o institucija rodo pastangas kokybę gerinti;

1 - taip įvertinami nepakankamos kokybės objektai, kai jie netenkina daugelio kvalifikacinių reikalavimų, o institucijos pastangos gerinti kokybę menkos.

Kai vertinami moksliniai tyrimai bei mokslo taikomoji veikla, greta apibendrinamojo pažymio, atskirais pažymiais įvertinamas produktyvumas, reikšmingumas ir perspektyvumas (kartu tyrimų ir visos mokslinės veiklos). Centras savo užduotyje ekspertams gali nurodyti atskirais pažymiais įvertinti ir kitus vertinimo aspektus.

Nustatytą vertinamojo objekto kokybės laipsnį (parašytą pažymį) ekspertai turi argumentuoti konkrečiais faktais.

45. Formuluodami savo išvadas, ekspertai turi siekti vieningos nuomonės. Jeigu jos pasiekti nepavyksta, formuluotės priimamos balsų dauguma, o kitokios nuomonės (nurodant ekspertą ir jo argumentus) taip pat nurodomos.

46. Išorinio vertinimo išvadų projektą (be vertinimo pažymiais) ekspertai pateikia vertinamajai mokslo ir studijų institucijai, kuri per 10 dienų raštu ekspertams nurodo aptiktas ekspertų klaidas, argumentuotai siūlo pakeisti vienas ar kitas vertinimo išvadas bei rekomendacijas. Gavę šias mokslo ir studijų institucijų pastabas, ekspertai galutinai parengia išorinio vertinimo išvadas ir jas įteikia institucijai bei Centrai.

47. Išorinio vertinimo išvadas, kurios gali lemti svarbius mokslo ir studijų sistemos arba atskiros mokslo ir studijų institucijos veiklos pokyčius, Centras turi pateikti Ekspertų tarybai įvertinti bei apibendrinti.

48. Pritarus Departamentui, su išorinio vertinimo išvadomis Centras supažindina kitas suinteresuotas institucijas. Išvadų santraukos skelbiamos Centro informaciniame leidinyje. Su skelbiama išvadų santrauka Centras iš anksto supažindina vertinamosios mokslo ir studijų institucijų vadovus, jeigu jie pareiškia savo pastabas dėl santraukos, šios pastabos spausdinamos kartu su santrauka.

1 priedas

DALYKAI (KLAUSIMAI), ANALIZUOJAMI DALINIO STUDIJŲ PROGRAMOS VERTINIMO METU

P1.1. Studijų programos pavadinimas ir studijų tipas (neuniversitetinės, universitetinės pagrindinės, specialiosios profesinės, magistrantūros, rezidentūros, vientisosios).

P1.2. Įgyjamas išsilavinimas (kvalifikacija).

P1.3. Studijų trukmė - bendras kreditų (ar valandų) skaičius, auditorinių valandų skaičius (jeigu programą numatoma realizuoti ir vakarinėms ar neakivaizdinėms studijoms - auditorinių valandų skaičius šioms formoms).

P1.4. Studijuojamų dalykų sąrašas Nuosekliųjų studijų programų nuostatuose nurodytomis dalykų grupėmis. Nurodoma kiekvieno dalyko ir kiekvienos dalykų grupės apimtis kreditais (ar valandomis) ir auditorinėmis valandomis. Nurodomos alternatyviai pasirenkamų dalykų grupės ir siūlomieji laisvai pasirenkami dalykai. Nurodomos praktikos ir kitos privalomos užduotys (kursiniai darbai ir pan.).

P1.5. Pedagoginio personalo, vykdančio programą, kvalifikacija. Nurodomas skaičius dėstytojų, kurių pagrindinės pareigos yra toje aukštojoje mokykloje.

P1.6. Metodinis programos aprūpinimas (vadovėliai, kompiuterinė įranga ir kt.).

P1.7. Materialusis programos aprūpinimas (laboratorių įranga, praktikų bazė ir kt.).

P1.8. Pagal šią programą studijuojančiųjų skaičiaus kitimas (per pastaruosius kelerius metus pagal kursus).

P1.9. Jeigu baigus šias studijas įgyjama profesinė kvalifikacija, nurodomi ryšiai su institucija, kuri nustato kvalifikacinius reikalavimus tai profesinei kvalifikacijai.

2 priedas

DALYKAI (KLAUSIMAI), ANALIZUOJAMI IŠSAMIOJO STUDIJŲ PROGRAMOS VERTINIMO METU

P2.1. Dalinio vertinimo metu analizuojami dalykai (1 priedas, P1.1-P1.9).

P2.2. Dėstomų dalykų programos (moduliai), jų kiekvieno pagrįstumas (reikalingumas), kokybė, jų tarpusavio loginių ryšių, sekos apibūdinimas.

P2.3. Baigiamųjų (diplominių) darbų apibūdinimas (ekspertai analizei pasirenka įvairiais pažymiais įvertintus darbus).

P2.4. Programos paklausos apibūdinimas (stojančiųjų konkurso lygis, informacija apie absolventų įsidarbinimą ir kt.).

P2.5. Studentų nuomonė apie studijas. Darbdavių, profesijos atstovų nuomonė apie absolventus.

P2.6. Informacija apie studijų programos išorinius ryšius (su potencialiais absolventų darbdaviais, su panašių programų vykdytojais kitose aukštosiose mokyklose, tarptautiniai dėstytojų ir studentų mainai).

P2.7. Informacija apie aukštosios mokyklos pastangas tobulinti programą.

DALYKAI (KLAUSIMAI), ANALIZUOJAMI PATEIKIANT NAUJĄ STUDIJŲ PROGRAMĄ

P3.1. Kai kurie dalinio vertinimo metu analizuojami dalykai (1 priedas, P1.1-P1.4).

P3.2. Studijų programos reikalingumo pagrindimas (programos tikslai, numatomas studentų skaičius, pranašumas lyginant su panašiomis jau vykdomomis Lietuvoje programomis ir pan.). Programa lyginama su tos krypties studijų programomis, veikiančiomis naują programą siūlančioje aukštojoje mokykloje. Nerekomenduojama registruoti naują studijų programą, jei ji mažai skiriasi nuo toje mokykloje veikiančių studijų programų (daugiau kaip pusė naujos programos apimties sutampa su veikiančia programa). Ekspertai taip pat patikrina, ar kitos veikiančios tos krypties programos nėra vienos kurios programos specializacijos; rekomenduojama tokias specializacijas sujungti į vieną programą.

P3.3. Turimas intelektualusis ir materialusis potencialas vykdyti šią studijų programą (1 priedo dalykų P1.5-P1.7 perspektyvinė analizė).

P3.4. Jeigu numatoma, kad per šias studijas bus įgyjama profesinė kvalifikacija - oficialių tos profesijos atstovų (draugijų, žinybų) nuomonė apie programos reikalingumą ir turinį.

MOKSLINIŲ TYRIMŲ PRODUKTYVUMO RODIKLIAI

P4.1. Paskelbtų mokslinių straipsnių skaičius (įskaitomi ir straipsniai elektroninėje žurnalų versijoje bei tie straipsniai, apie kurių priėmimą būsimam paskelbimui yra oficialus redakcijos pranešimas):

1.1. leidiniuose, įrašytuose į Mokslinės informacijos instituto (Institute of Scientific Information) sąrašą,

1.2. kituose recenzuojamuose tarptautiniuose ir užsienio mokslo žurnaluose,

1.3. Lietuvos mokslo leidiniuose, įrašytuose į Departamento patvirtintą sąrašą,

1.4. kituose mokslo leidiniuose.

P4.2. Mokslo monografijų skaičius ir apimtis:

2.1. išleistų užsienyje,

2.2. išleistų Lietuvoje užsienio kalbomis,

2.3. išleistų Lietuvoje lietuvių kalba.

P4.3. Pateiktų mokslinių pranešimų konferencijose skaičius (išskirtini užsakomieji pranešimai ir pranešimai plenariniuose didelių konferencijų posėdžiuose):

3.1. organizuotose tarptautinių mokslo organizacijų,

3.2. kitų organizuotose užsienyje,

3.3. kitų organizuotose Lietuvoje.

P4.4. Gautų grantų moksliniams tyrimams skaičius ir apimtis (litais):

4.1. iš tarptautinių fondų ir programų,

4.2. iš Lietuvos fondų ir programų.

P4.5. Doktorantų skaičius.

P4.6. Mokslinius tyrimus atliekančių darbuotojų skaičius (vidutinis per vertinamąjį laikotarpį):

6.1. habilituotų daktarų,

6.2. daktarų,

6.3. kitų mokslo darbuotojų (be mokslo laipsnio, su aukštuoju išsilavinimu),

6.4. užimančių vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas,

6.5. užimančių vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas,

6.6. užimančių mokslo darbuotojo pareigas,

6.7. užimančių jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigas.

P4.7. Mokslinius tyrimus aptarnaujančių darbuotojų skaičius:

7.1. pagalbinių darbuotojų (technikų, laborantų ir pan.), tiesiogiai įtrauktų į mokslinius tyrimus,

7.2. ūkio ir administracinių darbuotojų.

P a s t a b a.

Vertindami produktyvumą, ekspertai (ir savianalizės autoriai):

1. Analizuoja ne tik absoliučius kiekybinius rodiklius, bet ir santykinus - kiek produkcijos tenka vienam mokslininkui (6.1+6.2) arba vienam mokslo darbuotojui (6.1+6.2+6.3).
2. Įskaito tik tą produkcijos dalį, kuri tenka vertinamosios institucijos (ar padalinio) darbuotojams (atmesdami bendraautoriams iš kitų institucijų ar padalinių tenkančią dalį).

5 priedas

MOKSLO TAIKOMOSIOS VEIKLOS PRODUKTYVUMO RODIKLIAI

P5.1. Mokslinių tyrimų ir mokslo taikomosios veiklos užsakymų apimtis (litas):

- 1.1. gautų iš Lietuvos ministerijų, departamentų ir kitų biudžetinių institucijų (išskyrus savivaldybes),
- 1.2. gautų iš Lietuvos savivaldybių,
- 1.3. gautų iš nebiudžetinių Lietuvos subjektų,
- 1.4. gautų iš užsienio subjektų bei tarptautinių organizacijų.

P5.2. Parengtų ar patobulintų ir pradėtų naudoti naujų technologijų (gaminių, augalų bei gyvulių veislių, kompiuterinės programinės įrangos vienetų, metodų ir pan.) skaičius (išskirtinos kitose institucijose naudojamos technologijos).

P5.3. Parduotų licencijų skaičius.

P5.4. Gautų išradimų patentų skaičius:

- 4.1. užsienio patentų,
- 4.2. Lietuvos patentų.

P5.5. Išleistų knygų skaičius ir apimtis (spaudos lankais):

- 5.1. žinytų,
- 5.2. žodynų,
- 5.3. vadovėlių ir kitų mokomųjų leidinių,
- 5.4. kitų knygų.

P5.6. Parengtų standartų, reglamentų ir kitų teisės aktų projektų skaičius.

P5.7. Atliktų mokslinių ekspertizių skaičius:

- 7.1. užsieniui ir tarptautinėms organizacijoms,
- 7.2. Lietuvos organizacijoms.

P a s t a b a.

Vertindami produktyvumą, ekspertai (ir savianalizės autoriai) vadovaujasi pastaba prie 4 priedo.

6 priedas

PAPILDOMI RODIKLIAI, SUSIJĘ SU MOKSLINE VEIKLA IR KVALIFIKACIJA

P6.1. Mokslininkų kompetencijos pripažinimo rodikliai:

- 1.1. Lietuvos ir užsienio mokslo akademijų narių skaičius;
- 1.2. tarptautinių ir užsienio mokslo žurnalų redaktorių kolegijų narių skaičius;
- 1.3. Lietuvos pripažintų mokslo žurnalų redaktorių kolegijų narių skaičius;
- 1.4. tarptautinių mokslo organizacijų vadovybės narių skaičius;
- 1.5. Lietuvos mokslo organizacijų vadovybės narių skaičius;
- 1.6. Lietuvos mokslą ir studijas koordinuojančių tarybų narių skaičius;
- 1.7. reikšmingas premijas gavusių mokslininkų skaičius:
 - 1.7.1. tarptautinės ir užsienio institucijų premijas (nurodant jų pavadinimus);
 - 1.7.2. Lietuvos mokslo premijas;
 - 1.7.3. Lietuvos nacionalines kultūros ir meno premijas;
 - 1.7.4. kitas reikšmingas premijas (pvz. valstybinę J. Basanavičiaus premiją);
- 1.8. mokslininkų išvykų į užsienį darbui bei stažuotėms suminė trukmė (mėn.);
- 1.9. atvykusių iš užsienio mokslininkų darbo bei stažuotėms suminė trukmė (mėn.);
- 1.10. mokslininkų, dalyvavusių rengiant priimtus (ar patvirtintus) Lietuvos Respublikos įstatymus, programas, standartus, skaičius;
 - 1.11. surengtų tarptautinių mokslinių konferencijų ir kitų tarptautinio lygio renginių skaičius;
 - 1.12. surengtų visos Lietuvos lygio konferencijų ir kitų to lygio renginių skaičius.

P6.2. Paskelbtų mokslo populiarinimo ir mokslinės publicistikos straipsnių skaičius.

P6.3. Mokslininkų rengimo rodikliai - skaičius mokslininkų, kurie per vertinamąjį laikotarpį:

3.1. įgijo habilituoto daktaro laipsnį;

3.2. įgijo daktaro laipsnį,

3.2.1. iš jų - paskelbusių bent vieną straipsnį leidinyje, įrašytame į Mokslinės informacijos instituto sąrašą;

3.3. buvo habilitacijos komitetų nariais;

3.4. buvo doktorantų, per vertinamąjį laikotarpį apgynusių disertacijas, moksliniais vadovais;

3.5. buvo daktaro disertacijų oponentais.
